

MINISTER
KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO
Bogdan Zdrojewski

KANCELARIA OGÓLNA
Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
00-613 Warszawa, ul. Nowogrodzka 1/3/5

Data wpływu: 25-02-2014 -155-

Nr pisma: 20758

epc. DSR

Warszawa, dnia 21.02.2014 r.

DI/ 2014

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
Departament Polityki Rodzinnej

Data wpływu: 25-02-2014 -152-

L. dz.

25-02-2014 -153-

1369/14

Pan
Władysław Kosiniak-Kamysz
Minister Pracy i Polityki Społecznej

Szanowny Panie Ministrze,

Szanowny Panie Ministrze,

w odpowiedzi na pismo z dnia 5 lutego 2014 r., znak DSR-II-022-9-1-KH/14, przesyłające projekt uchwały Rady Ministrów w sprawie ustanowienia rządowego programu dla rodzin wielodzietnych oraz projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu dla rodzin wielodzietnych uprzejmie proszę o przyjęcie następujących uwag:

w zakresie projektu uchwały:

1) pragnę zauważyć, że w § 1 projektu uchwały zostały wskazane cele programu: promowanie modelu rodziny wielodzietnej, promowanie pozytywnego wizerunku rodziny wielodzietnej, umacnianie oraz wspieranie rodziny wielodzietnej, a także zwiększenie szans rozwojowych i życiowych dzieci i młodzieży z rodzin wielodzietnych. Jednak dalsza treść projektu uchwały dotyczy wyłącznie wprowadzenia zniżek w instytucjach podległych ministrom oraz w innych instytucjach, a więc dotyczy tylko jednego z celów wskazanych w § 1, tj. zwiększenia szans rozwojowych i życiowych dzieci i młodzieży z rodzin wielodzietnych. Mając powyższe na uwadze proponuję dostosować przepis § 1 do faktycznego zakresu przedmiotowego programu;

2) z § 2 ust. 3 wynika, że właściwi ministrowie powinni przekazać niezwłocznie przedmiotowy wykaz ministrowi właściwemu do spraw rodziny. Natomiast w § 7 projektu uchwały określono wyłącznie pierwszy termin przekazania ww. wykazu. Jednocześnie należy podkreślić, że sformułowanie „niezwłocznie” jest wysoce nieostrym pojęciem, tym samym posługiwanie się nim narusza zasadę przyzwoitej legislacji obejmującą między innymi wymaganie określoności przepisów prawnych, które muszą być formułowane w sposób

poprawny, precyzyjny i jasny. Jasność przepisu oznacza jego klarowność i zrozumiałość dla adresatów, którzy mają prawo oczekiwać od racjonalnego ustawodawcy tworzenia norm prawnych niebudzących wątpliwości co do treści nakładanych obowiązków i przyznawanych praw (wyrok TK z dnia 11 grudnia 2009 r., sygn. akt Kp 8/09). Mając powyższe na uwadze należy doprecyzować oraz uzupełnić przedmiotowe przepisy.

3) przepis § 6 projektu uchwały nakłada na samorząd terytorialny zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, które będą służyły realizacji ww. programu. Pragnę jednak zwrócić uwagę, że zgodnie z treścią art. 93 ust. 1 Konstytucji RP „uchwały Rady Ministrów oraz zarządzenia Prezesa Rady Ministrów i ministrów mają charakter wewnętrzny i obowiązują tylko jednostki organizacyjnie podległe organowi wydającemu te akty”. Uchwały i zarządzenia nie są źródłami prawa powszechnie obowiązującego, mając powyższe na uwadze proponuję przeanalizowanie zasadności wprowadzania ww. przepisu nakładającego obowiązki na jednostki samorządu terytorialnego w akcie normatywnym o charakterze wewnętrznym;

4) w projektowanej uchwale należy wskazać przedział czasowy, na który uchwała się program rządowy.

5) ponadto w Ocenie Skutków Regulacji, pkt 6 *Wpływ na sektor finansów publicznych*, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego zostaje wymienione wśród resortów, które zadeklarowały przystąpienie do programu wraz z kwotą 0,03 mln (30 tys. zł) mającą wystarczyć do pokrycia strat instytucji podległych resortowi kultury wynikłych ze zmniejszenia przychodów ze sprzedaży biletów.

W korespondencji prowadzonej w ub. roku wielokrotnie podkreślałem, że 30 tys. zł to kwota oparta na szacunkach przeprowadzonych przez zaledwie trzy instytucje kultury, spośród wszystkich podległych MKiDN. Jednocześnie wielokrotnie, ostatnio w piśmie nr GPM/366/2013 z 6 grudnia 2013 r. kierowanym do Pana Ministra, wskazywałem, że nie jest możliwe objęcie Ogólnopolską Kartą Dużej Rodziny instytucji kultury, dla których organizatorem jest Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

W związku z powyższym, uprzejmie proszę o wprowadzenie zmiany w formularzach Oceny Skutków Regulacji polegającej na usunięciu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego ze spisu resortów, które zadeklarowały przystąpienie do programu, co nie odpowiada stanowi faktycznemu. Ponadto proszę o skreślenie w uzasadnieniu i OSR do projektu uchwały i projektu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu dla rodzin wielodzietnych wyrazów „muzea”.

Uprzejmie informuję, że Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego zgadza się z zasadnością realizacji projektu Ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny – priorytetem polityki państwa musi być wspieranie rodzin wielodzietnych. W związku z tym, w resorcie podjętych zostało szereg działań pozwalających czynić dostęp do kultury łatwiejszym i tańszym, również dla członków rodzin wielodzietnych.

Niemniej podtrzymuję swoje stanowisko prezentowane w korespondencji kierowanej do Pana Ministra dotyczącej wyłączenia z programu muzea utworzone przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, z uwagi na fakt, że w ubiegłym roku wprowadzona została szczególna inicjatywa, pozwalająca na przełamanie bariery ekonomicznej – od 1 września 2013 r. do muzeów państwowych obowiązuje wstęp za symboliczne 1 zł dla dzieci i młodzieży do 16 roku życia. W związku z tym, że organizatorami znacznej części muzeów na terenie Polski są władze samorządowe, dodatkowo wprowadzony został mechanizm zachęcający samorządy do wzięcia udziału w inicjatywie *Muzeum za złotówkę*. Począwszy od bieżącej edycji Programów Ministra KiDN, w ramach których samorządowe instytucje kultury mogą ubiegać się o dofinansowania przedsięwzięć kulturalnych, w regulaminach poszczególnych Programów znalazły się zapisy promujące dodatkowymi punktami te instytucje muzealne, które wprowadziły bilety za 1 zł oraz mają rozbudowaną ofertę edukacyjno-kulturalną dla dzieci i młodzieży.

Już teraz mogę przedstawić imponującą listę ważnych polskich muzeów, do których wstęp dla dzieci i młodzieży przez cały rok kosztuje symboliczną złotówkę, tj.:

1. Narodowe Muzeum Morskie w Gdańsku
2. Centralne Muzeum Włókiennictwa w Łodzi
3. Muzeum Architektury we Wrocławiu – od 1 stycznia 2014, za darmo dla wszystkich
4. Muzeum Historyczne Miasta Gdańska – od 1 stycznia 2014
5. Muzeum Kinematografii w Łodzi
6. Muzeum Lubuskie im. Jana Dekerta w Gorzowie Wielkopolskim
7. Muzeum Łazienki Królewskie w Warszawie
8. Muzeum Łowiectwa i Jeździectwa w Warszawie
9. Muzeum Miasta Łodzi
10. Muzeum Miejskie we Wrocławiu – od 1 stycznia 2014, za darmo dla wszystkich
11. Muzeum Narodowe w Kielcach
12. Muzeum Narodowe w Krakowie
13. Muzeum Narodowe w Poznaniu

14. Muzeum Narodowe w Warszawie
15. Muzeum Narodowe we Wrocławiu
16. Muzeum Okręgowe im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy
17. Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie
18. Muzeum Piastów Śląskich w Brzegu
19. Muzeum Regionalne w Brzezinach
20. Muzeum Regionalne w Jarocinie
21. Muzeum Regionalne w Szczecinku
22. Muzeum Sopotu
23. Muzeum Sztuki i Techniki Japońskiej MANGHHA w Krakowie
24. Muzeum Sztuki w Łodzi
25. Muzeum Tradycji Niepodległościowych w Łodzi
26. Muzeum Wsi Kieleckiej
27. Muzeum-Zamek w Łańcucie
28. Muzeum Ziemiaństwa w Dobrzycy Wielkiej
29. Muzeum Ziemi Wschowskiej we Wschowie
30. Muzeum Żup Krakowskich w Wieliczce
31. Zamek Królewski w Warszawie- Pomnik Historii i Kultury Narodowej

Kolejne dwa muzea państwowe wprowadziły wstęp wolny dla dzieci i młodzieży, tj.:

1. Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku (Dwór Milusin)
2. Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie

Ponadto od 2012 r. listopad jest miesiącem wolnego wstępu do czterech rezydencji królewskich, instytucji szczególnie ważnych, które powinien odwiedzić każdy młody obywatel Polski:

1. Zamek Królewski w Warszawie
2. Muzeum Łazienki Królewskie w Warszawie
3. Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie
4. Zamek Królewski na Wawelu

Już pierwsza edycja akcji zakończyła się sukcesem frekwencyjnym – w ciągu miesiąca rezydencje odwiedziło 265,5 tys. osób, tj. 3 razy więcej niż w analogicznym okresie rok wcześniej.

Ponadto już w 2008 r. zostały wydane dwa ważne akty wykonawcze do *ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach*. Na podstawie pierwszego z nich, *rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 czerwca 2008 r. w sprawie określenia grup osób, którym przysługuje ulga w opłacie lub zwolnienie z opłaty za wstęp do muzeów państwowych, oraz rodzajów*

dokumentów potwierdzających ich uprawnienia z opłat za bilety wstępu do muzeów zwolnione są całkowicie dzieci do lat 7, a uczniom, studentom, doktorantom, nauczycielom, emerytom, kombatantom przysługują zniżki, których wysokość ustalana jest przez dyrektora placówki.

Z kolei na podstawie rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 9 maja 2008 r. w sprawie wykazu państwowych muzeów martyrologicznych, do których wstęp jest bezpłatny, do wszystkich państwowych muzeów martyrologicznych – Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau w Oświęcimiu, Państwowego Muzeum na Majdanku oraz Muzeum Stutthof w Szutowie – obowiązuje wstęp wolny.

Dodatkowo na szczególne podkreślenie zasługuje art. 10 ust. 2 *Ustawy o muzeach*, na podstawie którego w jednym dniu tygodnia wstęp na wystawy stałe muzeów jest nieodpłatny. Przepis ten obowiązuje we wszystkich muzeach i sprawia, że każda osoba zainteresowana ich zbiorami, niezależnie od swojego stanu materialnego, ma możliwość regularnego, darmowego odwiedzania każdego z muzeów, w tym muzeów państwowych.

Jest także wartym podkreślenia, że część instytucji kultury podległych Ministrowi KIDN wprowadziło swoje własne bilety rodzinne. Przykładowo w Zachęcie – Narodowej Galerii Sztuki w Warszawie bilet rodzinny kosztuje 18 zł dla rodziców z dziećmi (dla porównania pojedynczy bilet normalny w tej samej instytucji kosztuje 15 zł.). To dyrektor instytucji kultury, który ustanawia cennik biletów (art. 10 ust. 3 *ustawy o muzeach*) najlepiej orientuje się w możliwościach finansowych instytucji oraz wie, jaki jest profil osób odwiedzających daną placówkę.

Jak widać, resort kultury wprowadził do tej pory szereg mechanizmów i rozwiązań systemowych, które wpływają na zwiększenie dostępności oferty państwowych instytucji kultury dla rodzin wielodzietnych. Z pewnością konieczne są kolejne działania, jednak objęcie w tym momencie wszystkich instytucji kultury Ogólnopolską Kartą Dużej Rodziny wydaje się być niemożliwe ze względów finansowych.

Przykładowo na pokrycie strat muzeów, wynikłych tylko z wprowadzenia biletów w ramach *Muzeum za 1 zł*, na rok 2014 w budżecie MKiDN zostało zabezpieczonych 8 mln zł. Tymczasem nie jest możliwe dokładne wyliczenie, jakiej wysokości zwiększenie dotacji podmiotowych będzie konieczne w związku z wprowadzeniem Ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny. Wyliczenia, którymi dysponuje Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, są wyłącznie szacunkami poszczególnych instytucji kultury.

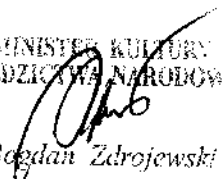
Jak wynika z uzasadnienia projektu *Uchwały Rady Ministrów w sprawie ustanowienia rządowego programu dla rodzin wielodzietnych*, w Polsce mieszka 3,4 mln osób będących członkami rodzin wielodzietnych. Nie dysponujemy badaniami społecznymi

pozwalającymi stwierdzić, ile z nich będzie zainteresowanych korzystaniem na preferencyjnych warunkach z oferty państwowych instytucji kultury po wprowadzeniu Ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny.

Przychody własne państwowych instytucji kultury już teraz są w znaczny sposób ograniczone przez niepodważalną konieczność różnicowania cen biletów z myślą o obywatelach, których nie stać na zakup biletów pełnowartościowych. Wprowadzenie dodatkowych, dużych ulg we wszystkich instytucjach kultury wiązałoby się z koniecznością znacznego i stałego zwiększenia dotacji podmiotowych, co byłoby możliwe wyłącznie po uzyskaniu zapewnienia Ministerstwa Finansów o pełnym i stałym, wieloletnim rekompensowaniu strat instytucji wynikających z wprowadzenia kolejnych zniżek.

Z poważaniem

MINISTER KULTURY
I SZKIEŁNICTWA NARODOWEGO

Bogdan Zdrojewski